

Aan de gemeenteraadsfractie van:

PVV
T.a.v. mevrouw I. Lambregts
p/a Griffie Bergen op Zoom,
brief gepubliceerd via RaadsInformatieSysteem

Uw kenmerk	Ons kenmerk 4082924	Datum	3 juni 2026
Uw brief	Beh. door S. van Schaik	Doorkiesnr.	
Onderwerp: Vragen artikel 30 AZC	Afdeling Maatschappelijke Ontwikkeling (MO)	Bijlage(n)	-

Geacht raadslid Lambregts,

In uw brief van 3 mei 2026 stelt u vragen over de veiligheid en leefbaarheid in verband met de realisatie van de tijdelijke opvanglocatie voor statushouders en asielzoekers aan het Emplacement. U geeft aan dat uw zorgen zijn toegenomen door recente nieuwsberichten over overlast veroorzaakt door asielzoekers. Daarbij acht u het van groot belang duidelijkheid te verkrijgen over de mogelijke gevolgen voor de inwoners van de gemeente Bergen op Zoom, en in het bijzonder voor de direct omwonenden van de nieuwe opvanglocatie.

Hieronder leest u uw vragen en onze antwoorden:

Vraag 1 :

Is er voor het grootschalige AZC op Plein XIII een uitgebreide risico- en veiligheidsanalyse uitgevoerd, vergelijkbaar met het rapport “Asielzoekerscentrum te Berg & Bosch”, waarin onder meer wordt gekeken naar incidentenprognoses, infrastructuur, sociale veiligheid en de impact op de leefomgeving, en zo ja, kan het college deze analyse met de gemeenteraad delen?

Antwoord:

In samenwerking met de veiligheidspartners en het COA is een Veiligheidsplan opgesteld. Daarnaast heeft uw raad op 1 februari 2024, de motie ‘Aanpak meldingen overlast Plein 13 en omgeving en opvolging’ aangenomen. In deze motie is tevens verzocht om voorafgaand aan de komst van de nieuwe opvanglocatie voor statushouders en asielzoekers een nulmeting uit te voeren. Uw raad is hierover geïnformeerd via de raadsinformatiebrief ‘Inzet extra veiligheidsmiddelen Plein 13 – tijdelijke opvanglocatie voor statushouders/ asielzoekers Emplacement – stationsgebied’ (26 mei 2026), waarbij zowel het Veiligheidsplan als de nulmeting Plein 13 e.o. met uw raad zijn gedeeld.

Vraag 2:

Indien een dergelijke volledige analyse niet is uitgevoerd, waarom heeft het college ervoor gekozen om voorafgaand aan de opening van het grootschalige AZC op Plein XIII geen onafhankelijke en brede risicoanalyse te laten uitvoeren naar de gevolgen voor veiligheid, leefbaarheid, openbare orde, incidentendruk, politie- en handhavingcapaciteit, omwonenden, ondernemers en omliggende voorzieningen? Is het college alsnog bereid om vóór de opening van het grootschalige AZC op Plein XIII een dergelijke onafhankelijke analyse te laten uitvoeren en de uitkomsten daarvan volledig met de gemeenteraad te delen? Zo nee, waarom is het college niet bereid dit alsnog te doen?

Antwoord:

Naast de reguliere overleggen met betrokken veiligheidspartners hebben wij het bestaande Plein 13-overleg met omwonenden uitgebreid vanwege de komst van de opvanglocatie. Ter voorbereiding op de komst van de opvanglocatie hebben wij verschillende maatregelen getroffen en laten wij ons voortdurend informeren door de politie en andere betrokken partners over de huidige situatie en mogelijke aandachtspunten, zoals overlast en onrust. Op dit moment zien wij geen aanleiding om de door u genoemde onafhankelijke analyse uit te laten voeren en zijn wij dan ook niet voornemens hiertoe over te gaan.

Vraag 3:

Het college geeft aan dat het COA verantwoordelijk is voor de veiligheid op de opvanglocatie zelf; kan het college duidelijk maken wie verantwoordelijk is voor de veiligheid in de openbare ruimte rondom het grootschalige AZC op Plein XIII, waaronder omliggende wijken en voorzieningen, en hoe de verantwoordelijkheden concreet zijn verdeeld tussen het COA, de gemeente, de burgemeester in haar rol voor openbare orde en veiligheid en de politie?

Antwoord:

Op grond van de Gemeentewet zijn wij verantwoordelijk voor het waarborgen van de openbare orde en veiligheid binnen de gemeente. Artikel 172 geeft ons de bevoegdheid maatregelen te treffen ter bevordering van de veiligheid en het voorkomen van ordeverstoringen, zoals handhaving bij evenementen, gebiedsverboden en sluiting van panden. Daarbij werken wij nauw samen met partners als de politie en het Openbaar Ministerie om adequaat op veiligheidsvraagstukken te kunnen reageren. Zo dragen wij bij aan een veilige en leefbare omgeving voor alle inwoners. In het Veiligheidsplan zijn de taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden van alle betrokken partijen vastgelegd. Dit geldt ook voor het COA, dat daarnaast een eigen maatregelenbeleid hanteert voor bewoners van de opvanglocatie.

Vraag 4:

In hoeverre mag het COA persoonsgegevens en relevante informatie over bewoners delen met politie en handhaving in het kader van veiligheid, en wordt dit beperkt door de Algemene verordening gegevensbescherming (AVG), en zo ja, welke informatie mag wanneer wel en niet worden gedeeld?

Antwoord:

Bij de opstart van de nieuwe opvanglocatie voor statushouders en asielzoekers vindt tweewekelijks een veiligheidsoverleg plaats tussen het COA, de gemeente, NS, de politie en de Koninklijke Marechaussee. Omwonenden nemen hier niet aan deel; voor hen is een apart omwonendenoverleg ingericht. De frequentie van het overleg kan afhankelijk van de situatie worden op- of afgeschaald. Signalen en mogelijke problematiek worden gezamenlijk besproken met betrokken partners, zoals de beveiligingsorganisatie en andere ketenpartners, zodat waar nodig passende maatregelen kunnen worden getroffen. Informatiedeling vindt plaats binnen de kaders van de AVG en andere relevante wet- en regelgeving. Na triage kunnen casussen via reguliere processen worden opgepakt, bijvoorbeeld door de afdeling Openbare Orde en Veiligheid van de gemeente Bergen op Zoom of het Zorg- en Veiligheidshuis De Markiezaten.

Vraag 5:

Welke specifieke maatregelen worden getroffen om de veiligheid van inwoners en ondernemers in de directe omgeving van het grootschalige AZC op Plein XIII te waarborgen, mede gelet op het feit dat bewoners van Plein XIII momenteel al overlast ervaren van onder andere zwervers, verslaafden en hangjeugd, en hoeveel extra inzet in termen van FTE van politie en handhaving wordt structureel toegevoegd rondom Plein XIII bij de opening van het grootschalige AZC?

Antwoord:

Met de raadsinformatiebrief 'Inzet extra veiligheidsmiddelen Plein 13 – tijdelijke opvanglocatie voor statushouders en asielzoekers Emplacement – stationsgebied' (26 mei 2026) hebben wij uw raad geïnformeerd over de uitvoering van de motie 'Aanpak meldingen overlast Plein 13 en omgeving en opvolging' van 1 februari 2024, waarvoor aanvullende middelen beschikbaar zijn gesteld. De aanvullende veiligheidsmaatregelen bestaan onder meer uit de inzet van 2,0 fte buitengewoon opsporingsambtenaren (boa's) en 0,5 fte veiligheidsadviseur. De boa's worden specifiek ingezet in en

rondom Plein 13. De veiligheidsadviseur vervult een verbindende rol tussen het management van het COA, veiligheids- en maatschappelijke partners — waaronder de politie, de Koninklijke Marechaussee, de OGGZ en het Zorg- en Veiligheidshuis — en de omwonenden.

Vraag 6:

Welke persoonlijke en politieke consequenties verbindt het college, en in het bijzonder de burgemeester in haar rol als verantwoordelijke voor de openbare orde en veiligheid, aan eventuele ernstige incidenten rondom het grootschalige AZC op Plein XIII indien de veiligheid van inwoners onvoldoende gewaarborgd blijkt?

Antwoord:

Een burgemeester wordt benoemd en ontslagen bij koninklijk besluit. Dat betekent dat de formele bevoegdheid hiertoe bij de regering ligt, meer specifiek bij de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties en de Koning. Uw raad heeft daarentegen wel de bevoegdheid om een wethouder uit zijn of haar functie te ontslaan, bijvoorbeeld door middel van een motie van wantrouwen of door het vertrouwen in de betreffende wethouder op te zeggen. Het college voelt een verantwoordelijkheid voor de veiligheid en leefbaarheid in de gehele gemeente en de burgemeester heeft daarvoor specifieke bevoegdheden die zij inzet in afstemming met de driehoek wanneer dat nodig is.

Vraag 7:

Gezien het feit dat het grootschalige AZC op loopafstand ligt van het station Bergen op Zoom, dat nu al wordt aangemerkt als een van de meest onveilige stations van Nederland, en mede in het licht van meerdere vergelijkbare situaties in Nederland, waaronder rond station Maarheeze waar de NS zelfs heeft bedreigd het station over te slaan vanwege de structurele overlast door asielzoekers, welke concrete afspraken heeft het college gemaakt met NS, ProRail en andere betrokken partijen over de verwachte extra overlast door asielzoekers en de toename van incidenten en onveiligheid, en hoeveel extra inzet in termen van FTE aan politie, gemeentelijke handhaving en NS-handhaving wordt hier structureel toegevoegd?

Antwoord:

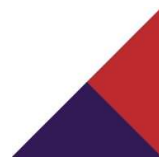
De bestaande overlastproblematiek rondom Plein 13 beperkt zich niet uitsluitend tot deze directe omgeving en de nieuwe opvanglocatie voor statushouders en asielzoekers die in dit gebied is gelegen, maar heeft zich in de afgelopen periode ook uitgebreid richting het stationsgebied. In de raadsinformatiebrief 'Inzet extra veiligheidsmiddelen Plein 13 – tijdelijke opvanglocatie voor statushouders en asielzoekers Emplacement – stationsgebied' (26 mei 2026) is, mede naar aanleiding van de motie 'Aanpak meldingen overlast Plein 13 en omgeving en opvolging' van 1 februari 2024, het aandachtsgebied nader bepaald, waaronder ook het NS-station. Zoals toegelicht in het Veiligheidsplan neemt NS deel aan het veiligheidsoverleg. Daarnaast sluiten acties uit de Stationsdeal aan op de aanpak van mogelijke overlast in en rond Plein 13 en het stationsgebied, zoals de opvolging van camerabeelden, extra inzet van boa's en het afsluiten van een lokaal veiligheidsarrangement. Ook wordt ingezet op een regionale aanpak van dakloosheid en passende bronmaatregelen binnen het zorgprogramma Onbegrepen Gedrag.

Vraag 8:

Asielzoekers veroorzaken ook veel overlast in bussen, kan dit college aangeven welke concrete afspraken zijn gemaakt met vervoerders en handhavende instanties betreffende de verwachte overlast door asielzoekers in bussen, en hoeveel extra inzet in termen van FTE aan toezicht en handhaving hiervoor wordt voorzien?

Antwoord:

Elke opvanglocatie heeft te maken met specifieke locatiegebonden en lokale omgevingsfactoren die van invloed zijn op veiligheid en leefbaarheid. Om die reden wordt in het veiligheidsoverleg met vervoerders, handhavers en andere partners voortdurend gekeken naar signalen, incidenten en de ontwikkeling van de situatie, zodat waar nodig gerichte maatregelen kunnen worden getroffen. In dit kader onderhouden wij rechtstreeks contact met NS, die tevens deelneemt aan het veiligheidsoverleg. Daarnaast wordt dit overleg uitgebreid met vertegenwoordigers van de busmaatschappijen, zodat ook ontwikkelingen en eventuele overlast in het busvervoer hierin structureel kunnen worden meegenomen.

Als gevolg van de opvanglocatie voor statushouders en asielzoekers wordt geen verhoogde incidentendruk verwacht. In de Bestuursovereenkomst en aanvullende werkafspraken is vastgelegd dat maximaal 300 personen worden opgevangen. Daarbij is afgesproken de locatie zoveel mogelijk te vullen met aan de gemeente of regio gekoppelde vergunninghouders (statushouders) en vervolgens met asielzoekers met een kansrijke asielaanvraag, bij voorkeur met een plaatsingsadvies binnen de regio. Deze doelgroep veroorzaakt in de praktijk doorgaans minder overlast dan bijvoorbeeld de signalen uit Ter Apel. Dit beeld wordt ook bevestigd in contacten met de gemeenten Goes en Middelburg.

Vraag 9:

Asielzoekers veroorzaken ook veel overlast in winkels, waaronder een forse toename van winkeldiefstallen; kan dit college aangeven welke concrete afspraken zijn gemaakt met ondernemers, winkeliersverenigingen en handhavende instanties betreffende de verwachte overlast door asielzoekers in winkels, waaronder winkeldiefstallen, en op welke wijze winkeliers worden beschermd en ondersteund wanneer deze overlast zich voordoet?

Antwoord:

Voor de beoordeling van mogelijke overlast in winkels wordt aangesloten bij de uitgangspunten zoals beschreven in de beantwoording van vraag 8. Eventuele signalen worden structureel gemonitord en besproken met betrokken partners, zodat waar nodig passende maatregelen kunnen worden getroffen. De ondernemersvereniging Binnenstad is uitgenodigd deel te nemen aan het omwonendenoverleg en wordt actief bij dit overleg betrokken. Daarnaast worden signalen van ondernemers en winkeliers via de bestaande lijnen en het veiligheidsoverleg gedeeld met betrokken partners, zoals gemeente, politie en handhaving. Op deze wijze wordt gezamenlijk gemonitord of zich ontwikkelingen voordoen op het gebied van overlast of winkeldiefstal, en kan gericht worden ingegrepen wanneer de situatie daar aanleiding toe geeft.

Vraag 10:

Klopt het dat het COA gebruikmaakt van een maatregel waarbij een asielzoeker tijdelijk de opvanglocatie moet verlaten om gedurende circa 4 uur in de wijk af te koelen, wordt deze maatregel ook toegepast bij het grootschalige AZC op Plein XIII, en hoe beoordeelt het college de risico's voor omwonenden wanneer een mogelijk nog niet afgekoelde en geëmotioneerde persoon zich in de directe omgeving van het grootschalige AZC op Plein XIII begeeft?

Antwoord:

Het COA hanteert een maatregelenbeleid waarbij, afhankelijk van de situatie, maatregelen kunnen worden opgelegd, variërend van inhouding van een deel van de dagvergoeding tot tijdelijke plaatsing op een Handhaving- en Toezichtlocatie (HTL). Ook een tijdelijke 'afkoelperiode' kan maatregel zijn. Het COA hanteert de impactniveaus geringe impact, middelgrote impact, grote impact, zeer grote impact. Bij incidenten met een geringe impact kunnen bewoners een zgn. 'afkoelperiode' opgelegd krijgen. De locatiemanager zal de afkoelperiode terughoudend inzetten, waarbij een zorgvuldige afweging wordt gemaakt en de belangen van de omgeving zijn meegewogen. In alle gevallen vindt onderlinge afstemming tussen COA en partners plaats en wordt vervolgens bepaald welke aanpak het meest passend is voor zowel de betrokken persoon als de omgeving.

Vraag 11:

Wat is de verwachte incidentendruk van het grootschalige AZC op Plein XIII, uitgedrukt in het aantal incidenten per jaar en per week, en op welke gegevens of vergelijkbare locaties is deze inschatting gebaseerd?

Antwoord:

Zoals bij vragen 8 en 9 beschreven heeft elke opvanglocatie te maken met specifieke locatiegebonden en lokale omgevingsfactoren die van invloed zijn op veiligheid, leefbaarheid en beheersbaarheid. Om die reden wordt niet gewerkt met een vaste prognose van de incidentendruk in aantallen per jaar of per week. In lijn met de aanpak zoals beschreven bij deze beantwoording van vragen 8 en 9, wordt de ontwikkeling van de situatie rond de opvanglocatie continu gemonitord. In het veiligheidsoverleg met betrokken partners – waaronder het COA, de politie en andere ketenpartners – worden signalen, incidenten en trends structureel besproken, zodat waar nodig tijdig kan worden bijgestuurd en aanvullende maatregelen kunnen worden getroffen.

Bij de inschatting van mogelijke ontwikkelingen wordt gebruikgemaakt van landelijke en lokale informatiebronnen, zoals de jaarlijkse rapportages van het Wetenschappelijk Onderzoek- en Datacentrum (WODC) en de incidentenoverzichten van het COA. Deze gegevens bieden inzicht in incidentpatronen op andere opvanglocaties, maar zijn niet één-op-één te vertalen naar de situatie in Bergen op Zoom.

Daarnaast willen wij nogmaals benoemen dat in de Bestuursovereenkomst en aanvullende werkafspraken met het COA is vastgelegd dat maximaal 300 personen worden opgevangen, waarbij wordt ingezet op plaatsing van zoveel mogelijk aan de regio gekoppelde statushouders en asielzoekers met een kansrijke aanvraag. Ervaringen in andere gemeenten laten zien dat deze doelgroep in de praktijk over het algemeen minder overlast veroorzaakt.

Op basis van bovenstaande wordt niet gestuurd op een vooraf vastgestelde incidentprognose, maar op een flexibele en adaptieve aanpak, waarbij monitoring en samenwerking met partners centraal staan.

Vraag 12:

Deelt dit college de mening dat de veiligheid van Bergenaren op één moet staan en niet die van asielzoekers die door 7 of 8 veilige landen zijn getrokken, en zo ja, is dit college bereid om het COA duidelijk te maken dat de opvang van asielzoekers niet doorgaat en dat de woningen naar Nederlanders gaan, en zo nee, waarom niet?

Antwoord:

Het college van de gemeente Bergen op Zoom neemt zijn bestuurlijke en maatschappelijke verantwoordelijkheid in de opvang en huisvesting van vluchtelingen. Deze verantwoordelijkheid is wettelijk verankerd in de Spreidingswet, op grond waarvan gemeenten een taak hebben gekregen in het realiseren van opvangplekken voor statushouders en asielzoekers, met zo min mogelijk negatieve impact op inwoners. Onze inwoners — waaronder ook de bewoners van de opvanglocatie — moeten zich zo goed mogelijk kunnen voelen in hun woon- en leefomgeving. Dit betekent dat zij zich veilig moeten voelen, zonder bedreiging, intimidatie of hinder van overlast. Gedragingen die hiermee in strijd zijn, worden actief aangepakt. Dit is tevens vastgelegd in het Integraal Veiligheidsplan 2023–2026.

Wij gaan ervan uit uw vragen hiermee te hebben beantwoord.

Met vriendelijke groet,

het college van burgemeester en wethouders van Bergen op Zoom,

loco-secretaris

burgemeester

drs. D.D.A. de Kok

drs. M. Mulder MSc.

